

1. INFORMACJE O REGIONIE

Dolny Śląsk to region o tysiącletniej historii, miejsce styku różnorodnych tradycji, kultur i obyczajów. Na mapie Polski położenie województwa dolnośląskiego jest wyjątkowe – u zbiegu trzech granic: Polski, Czech i Niemiec. Korzyści z takiego usytuowania są wielorakie, m.in. dobre możliwości bezpośredniego dostępu do rynku w kraju i za granicą czy stosunkowo duża koncentracja inwestycji zagranicznych, a dodatkowo poprzez fakt tworzenia euroregionów stymulowane są liczne działania transgraniczne. W efekcie Dolny Śląsk jest jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się regionów w Polsce.

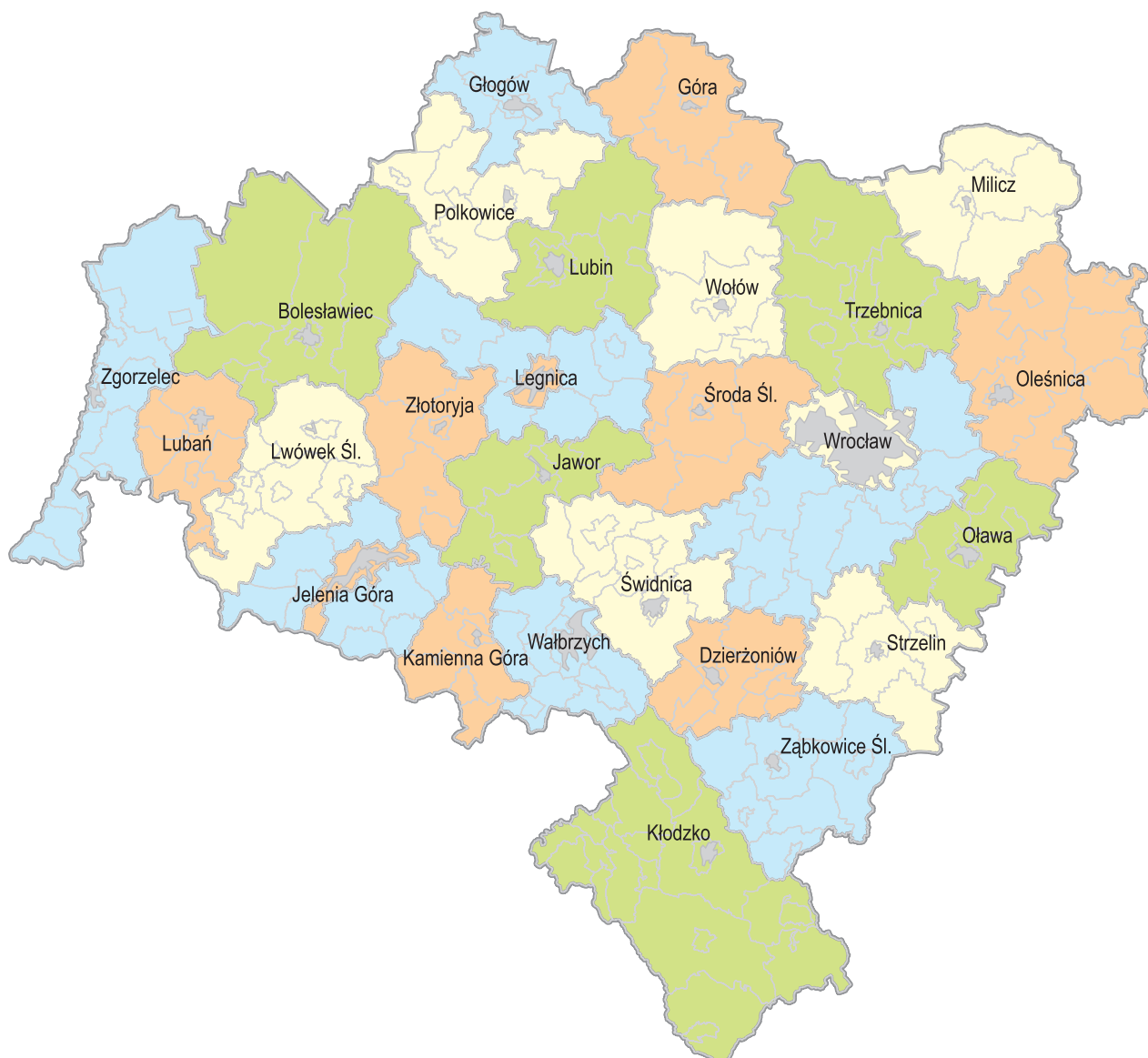
Województwo dolnośląskie zajmując 19 848 km² jest siódmym województwem w kraju pod względem powierzchni (6,4% terytorium Polski). Na jego terenie utworzono 26 powiatów i 3 miasta na prawach powiatów oraz 169 gmin.

Obszar województwa dolnośląskiego zamieszkuje 2,879 mln ludności przy gęstości zaludnienia 145 osób na km² i stanowi ona 8,2% populacji Polski. W miastach mieszka 70,9% ludności.

Dolny Śląsk charakteryzuje się dużym urozmaice- niem rzeźby terenu i krajobrazu. Wynika to z usytuowa- nia na jego obszarze kilku krain geograficznych, znacz- nie się od siebie różniących: Niziny Śląsko-Łużyckiej (na północnym zachodzie), Nizin Środkowopolskich (na północnym wschodzie), Pogórza Zachodniosudeckie- go, Przedgórze Sudeckiego i Sudetów na południu.

Położenie województwa w pasie starych pod wzglę- dem geologicznym gór sprawia, że na obszarze tym wy- stępują różnorodne skały i bogactwa naturalne, takie jak: rudy miedzi, węgiel brunatny i kamienny, metale nieże- lazne, gaz ziemny, wysokowartościowe surowce skalne. W niektórych regionach występują źródła mineralne.

Rysunek 1.1. Podział administracyjny województwa dolnośląskiego

Prawie cały obszar województwa leży w dorzeczu Odry, która przepływa przez jego środkową część. Główne dopływy Odry na Dolnym Śląsku to: Nysa Kłodzka, Oława, Bystrzyca, Kaczawa, Barycz, Bóbr i Nysa Łużycka. Lewobrzeżne dopływy Odry, z wyjątkiem Ślęzy i Oławy, mają charakter rzek górskich, które powodują okresowe, gwałtowne wezbrania. Z kolei rzeki prawostronne to spokojniejsze rzeki nizinne.

Województwo należy do ubogich w zbiorniki wodne. Poza nielicznymi jeziorami naturalnymi istnieje kilka zbiorników sztucznych, zbudowanych m.in. w celu przeciwdziałania powodziom (np. zbiornik Słup na Nysie Szalonej, czy też zbiornik Pilchowice na Bobrze) oraz liczne stawy rybne (najwięcej w okolicach Milicza).

Krajobraz Dolnego Śląska jest niezwykle urozmaicony. Bogactwo form przestrzennych uzupełnia wyjątkowo cenna szata roślinna i rzadkie gatunki zwierząt. W Sudetach występują gatunki endemiczne oraz gatunki reliktowe typowe dla północnej Europy.

Klimat Dolnego Śląska charakteryzuje duża zmienność i nieregularność przebiegu parametrów meteorologicznych wynikająca z różnorodności rzeźby terenu. Północna część regionu znajduje się na pograniczu charakterystycznych dla strefy umiarkowanej klimatów: oceanicznego i kontynentalnego, a południe jest pod wpływem strefowego klimatu górskiego. Niżowa część województwa należy do najcieplejszych obszarów w Polsce. W Sudetach, zależnie od wysokości, klimat jest znacznie ostrzejszy.

Fot. 1.1. Śnieżka (fot. Marek Potocki)

Sieć komunikacyjna Dolnego Śląska jest dość dobrze rozwinięta. Gęstość dróg (92,2 km na 100 km²) jest zdecydowanie wyższa od średniej krajowej. Podobnie przedstawia się sytuacja z liniami kolejowymi, których gęstość wynosi 9,3 km na 100 km² (w Polsce 6,6 km). Najważniejszym szlakiem tranzytowym jest autostrada A4, będąca częścią europejskiego korytarza, łączącego Niemcy z Ukrainą. Wrocław jest ważnym węzłem kolejowym, który łączy się z międzynarodowymi szlakami w kierunku Warszawy i dalej Moskwy, a także Berlina i Drezna oraz Pragi. Ważną i coraz większą rolę odgrywa międzynarodowy port lotniczy. Ruch wodny Odrą stracił wprawdzie ostatnio na znaczeniu, ale istnieją plany przywrócenia należnej rangi drodze wodnej jako jednemu z najtańszych sposobów transportu. Rzeka Odra stanowi element europejskiego korytarza transportowego.

W strukturze gospodarki Dolnego Śląska istotną rolę odgrywa przemysł wydobywczy. Główne jego gałęzie to wydobywanie: rud miedzi i srebra w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym, węgla brunatnego w Worku Turoszowskim, różnego rodzaju kamieni drogowych i budowlanych, glin ogniotrwałych (ze złoża Rusko-Jaroszów) oraz gazu ziemnego.

Dolny Śląsk zajmuje pierwsze miejsce w Polsce pod względem wielkości zasobów oraz wydobycia kamieni drogowych i budowlanych (50% ogółu zasobów w Polsce). W masywie Strzegom-Sobótka znajdują się największe w Polsce udokumentowane złoża granitów.

W ostatnich latach na Dolnym Śląsku nastąpił rozwój inwestycji. Największe środki zainwestowano w sektorach: bankowości, ubezpieczeń, przemyśle motoryzacyjnym, produkcji żywności, przemyśle maszynowym, elektronicznym, chemicznym, metali nieżelaznych, stacjach paliw, sieci supermarketów i hipermarketów oraz hotelach i restauracjach.

Wszystkie te uwarunkowania geograficzne, klimatyczne oraz społeczno-gospodarcze mają swoje odzwierciedlenie w jakości środowiska przyrodniczego i kierunkach jego zmian.